

KOPIOINTILUVAN LUPAEHDOT

OPPILAITOKSET

Voimassa toistaiseksi 1.1.2023 alkaen

Jos työskentelet tai opiskelet oppilaitoksessa, voit kopioida teoksia tai julkaisuja näiden lupaehtojen mukaisesti oppilaitoksesi järjestämässä **opetuksessa** ja **hallintotoiminnassa**.

Näiden lupaehtojen mukaisesti saat kopioida kirjallisia ja kuvataiteellisia teoksia, valokuvia ja julkaisuja sekä jakaa kopioita edellä mainittuihin tarkoituksiin.

Saat kopioida ja käyttää kopioita kopiointiluvan mukaisesti vain, **kun oppilaitoksesi on voimassa oleva kopiointilupa**. Tarkista oppilaitoksestasi tai Kopiostosta, onko omalle oppilaitoksellesi hankittu kopiointilupa.

1. AVAINKÄSITTEET

Ennen kuin luet ehtoja pidemmälle, ota haltuun nämä avainkäsitteet.

OPPILAITOS

Lupaehtoisissa **oppilaitoksella** tarkoitetaan Suomeen sijoittunutta

- päiväkotia
- muuta oppilaitosta kuin korkeakoulua.

OIKEUDENHALTIJA

Oikeudenhaltija on teoksen alkuperäinen tekijä, muu oikeudenhaltija tai se, esimerkiksi kustantaja, jolle tekijä on siirtänyt tekijänoikeutensa tai osan niistä.

TEOS, JULKAISU JA TEHTÄVÄKIRJA

Teos tarkoittaa näissä lupaehtoisissa

- tekijänoikeuslain suojaamaa kirjallista teosta, kuvitusta ja muuta kuvataiteellista teosta, kuten esimerkiksi kirjoja ja lehtiartikkeleita kuvituksineen
- valokuvaa
- graafisessa muodossa olevaa sävellysteosta, kuten nuottia ja laulun sanoja
- näiden edellä mainittujen teosten osaa.

Julkaisu tarkoittaa joko painetussa tai digitaalisessa muodossa olevaa julkaisua. Se voi olla esimerkiksi kirja tai tutkimusraportti.

Tehtäväkirja tarkoittaa työ-, harjoitus- ja muuta pääosin tehtävistä koostuvaa oppikirjaa sekä tehtäväosioita yhdistelmäoppikirjasta.

KOPIOINTI

Lupaehtoisissa **kopioinnilla** tarkoitetaan kappaleiden valmistusta teoksesta, julkaisusta tai niiden osista. Se tarkoittaa luvan sallimassa laajuudessa esimerkiksi teoksen, julkaisun tai niiden osan **valokopioimista, tulostamista tai skannaamista**, mutta myös **digitaalista kopiointia**, kuten

- verkkosivulta kuvan tai tekstiaineiston kopioimista
- ruutukaappauksen ottamista
- pdf-tiedoston lataamista ja/tai tallentamista
- julkaisujen sivuista valokuvan ottamista.

2. MITÄ KOPIOINTILUVALLA SAA KOPIOIDA

2.1 Kopiointiluvalla saat tehdä kopioita

- luvan sallimassa laajuudessa
- mikäli teoksia tai julkaisuja ei koske jokin näissä ehdoissa mainittu kielto tai rajoitus.

Kopioita saat tehdä seuraavista lähteistä:

- painetusta julkaisusta
- teoksesta, kuten kuvasta tai tekstiaineistosta, joka on julkaistu internetissä oikeudenhaltijan suostumuksella
- e-kirjasta tai maksumuurin takana olevasta tai muusta digitaalisesta julkaisusta, johon sinulla on sopimukseen tai tilaukseen perustuva pääsy tai joka on vapaasti saatavilla
- teoksesta tai julkaisusta, jonka oikeudenhaltija on liittännyt Kopioston luvan piiriin, vaikka se ei muutoin kuuluisi lupaan **kohdan 2.2** mukaan. Katso lista: www.kopiosto.fi/lupaaniitetyaineistot

2.2 Kopiointiluvalla et saa kopioida

- tehtävä- ja ratkaisukirjoja
- kustantajan digitaalisia oppimateriaaleja
- digitaalisia nuottijulkaisuja
- digitaalisia standardeja
- teoksia digitaalisista palveluista, joita koskee oma sopimus tai lisenssi, kuten esimerkiksi SFS Online -palvelu tai RT-kortisto
- yksityishenkilöiden tekemiä teoksia, joita nämä jakavat sosiaalisessa mediassa, keskustelupalstoilla, blogeissa tai kuvanjakopalveluissa
- teoksia tai julkaisuja, joiden kopioinnin ja käytön Kopioston luvalla oikeudenhaltija on kieltänyt. Katso lista: www.kopiosto.fi/kieltolista

HUOM! Kopiointilupa **ei koske** teoksia, joita koskevat omat lisenssi- tai käyttöoikeudet, kuten

- audiovisuaalisia teoksia, esimerkiksi videoita
- ainoastaan musiikkia sisältäviä tallenteita
- tietokoneohjelmia ja -pelejä eikä tietokantoja
- teoksia, joiden kopiointi- ja käyttöoikeus perustuu CC- (Creative Commons) tai muuhun vastaavaan avoimeen lisenssiin tai käyttöoikeuteen.

3. KOPIOIDEN KÄYTTÖTARKOITUS

3.1 Mihin tarkoitukseen kopioita saa käyttää

Saat käyttää kopioita

- tavanomaisen opetus- ja oppimateriaalin lisämateriaalina
- osana itse laatimaasi materiaalia ja koetta
- osana oppilaitoksen pääsykoetta
- osana oppijan projekti- tai harjoitustyötä
- oppilaitoksen sisäisessä hallintotoiminnassa.

Lupa koskee kopiointia ja kopioiden käyttöä, joka tapahtuu opettajan tai muun oppilaitoksen henkilökunnan toimesta, johdolla tai aloitteesta. Lupa koskee myös tilannetta, jossa opiskelija osallistuu opetukseen etänä, esimerkiksi eri maasta kuin missä oppilaitos sijaitsee.

Lupa kattaa kopioinnin ja kopioiden käyttämisen opetukseen **myös muualla kuin oppilaitoksen tiloissa**, esimerkiksi museossa, kirjastossa tai muussa kulttuuriperintölaitoksessa, kun opetus tapahtuu oppilaitoksen aloitteesta ja vastuulla.

3.2 Mihin tarkoitukseen ei saa kopioida

- Et saa korvata alkuperäisen materiaalin tai käyttöoikeuden hankintaa kopioilla.
- Et saa tehdä teoksista, julkaisuista tai niiden osista aineistopankkeja tai tietokantoja oppilaitoksen oppijoille tai henkilökunnalle.
- Et myöskään saa jakaa tai julkaista kopioita avoimesti internetissä, julkaista niitä painetussa julkaisussa tai käyttää muussa julkaisutoiminnassa.

4. KUINKA PALJON SAA KOPIOIDA

4.1 Kohdassa 4 käytetyt käsitteet

Opetusryhmällä tarkoitetaan samaan opetustilanteeseen samanaikaisesti osallistuvaa joukkoa oppijoita, esimerkiksi luokkaa, useamman luokan ryhmää taikka tietylle opintojaksolle tai kurssille osallistuvia oppijoita.

Opintojaksolla tarkoitetaan opetuksen ja opintojen sisällöllistä ja rakenteellista perusyksikköä, esimerkiksi yhtä kurssia. Opintokokonaisuus muodostuu useammasta opintojaksosta.

4.2 Sallitut sivumäärät

Lupa mahdollistaa kopioinnin opetettavan asian edellyttämässä sekä näiden ehtojen sallimassa laajuudessa. Saat valmistaa kopioita opetettavana oleville oppijoille ja muutaman kappaleen itseäsi varten.

Tarkista tästä taulukosta, kuinka paljon saat kopioida teoksia tai julkaisuja **samalle opetusryhmälle**

- varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa ja taiteen perusopetuksessa **saman lukuvuoden aikana**
- muussa koulutuksessa **saman opintojakson tai kurssin aikana**.

LÄHDEAINEISTO	MÄÄRÄ
 Julkaisut	Enintään 20 % julkaisusta, ei kuitenkaan enempää kuin 20 sivua per julkaisu.
 Verkkosivustot	20 kuvaa tai A4-kokoa vastaavaa sivua per verkkosivusto.
 Artikkelit, pienpainatteen ja vastaavat	Kokonainen artikkeli, mainos, esite tai muu pienpainate. Enintään 20 artikkelia per lehti tai verkkolehti.
 Opettajan opas tai vastaava ohjeistava julkaisu	Kokonaan tai osittain opettajan omaan työkäyttöön.
 Nuotit ja laulun sanat	10 sivua per julkaisu, enintään puolet julkaisusta. Lue lisää kohdasta 6.

- Sallittuja sivumääriä et saa ylittää silloinkaan, kun kopioit aineistoa samalle opetusryhmälle useassa erässä saman lukuvuoden, opintojakson tai kurssin aikana.
- Mikäli kopioit verkkosivulta tai julkaisusta yksittäisellä sivulla olevan kuvan, artikkelin tai vastaavan, sen kopiointi vastaa yhden sivun kopiointia.

5. MITEN KOPIOITA SAA KÄYTTÄÄ OPETUKSESSA

- Nuotteihin ja laulun sanoihin sovelletaan lisäksi tarkentavia ehtoja. Katso kohta 6.
- Jos haluat käyttää kopioita oppilaitoksen hallintotoiminnassa, katso kohta 7.

5.1 Kohdassa 5 käytetyt käsitteet

Sinun itse laatimallasi materiaalilla tarkoitetaan sellaista aineistoa, jonka sisällön olet tehnyt pääosin itse.

Suljetulla verkolla tarkoitetaan tietoverkkoa tai tallennusalustaa, johon on pääsy vain oppilaitoksen rekisteröidyillä käyttäjillä kuten opettajilla ja oppijoilla.

5.2 Opetuksessa

Kopioita saat

- jakaa opetusryhmälle paperikopioina tai tulosteina
- liittää osaksi itse tekemääsi opetusmateriaalia tai koetta
- tallentaa suljettuun verkkoon opetusryhmän saataville
- käyttää etä-, hybridi- ja verkko-opetuksessa kohdan 5.5 mukaisesti
- näyttää, heijastaa tai muulla tavoin esittää opetustilanteessa läsnä oleville oppijoille
- antaa toisen opettajan käytettäväksi, mikäli teet yhteistyötä opetustilanteessa
- liittää osaksi oppilaitoksen laatimaa pääsykoetta tai tallentaa suljettuun verkkoon pääsykoekseen osallistuvien henkilöiden saataville
- täydentää opetettavaa asiaa havainnollistavalla korostus-, huomio- tai vastaavalla merkinnällä.

5.3 Oppijana

- Saat liittää kopioita osaksi projekti- tai harjoitustyötä.

5.4 Oppilaitoksen järjestämät maksuttomat tilaisuudet

- Saat näyttää, heijastaa tai muulla tavoin esittää kopioita oppilaitoksen järjestämässä maksuttomassa tilaisuudessa, jossa yleisönä on pääasiassa oppilaitoksen henkilökuntaa, oppijoita ja heidän läheisiään.

5.5 Kopioiden käyttäminen etä-, hybridi- ja verkko-opetuksessa

5.5.1 Kohdassa 5.5 käytetyt käsitteet

 <p>Etäopetuksella tarkoitetaan tieto- ja viestintätekniikalla tuettua opetusjärjestelyä, jossa oppija osallistuu opetukseen fyysisesti eri paikasta kuin opettaja. Etäopetus voi olla opetuksen suoratoistoa tai verkko-opetusta.</p>	 <p>Opetuksen suoratoistolla tarkoitetaan sitä, että opetustilanne toteutetaan etäyhteydellä samanaikaisesti, eli oppijat tai osa heistä osallistuu opetustilanteeseen samanaikaisesti fyysisesti eri paikasta sinun kanssasi.</p>	 <p>Verkko-opetuksella tarkoitetaan sitä, että tieto- ja viestintätekniikalla toteutettu opetus tai tuettu opetusjärjestely on eriaikaista, eli oppijat tai osa heistä osallistuu opetukseen eri aikaan kuin sinä esimerkiksi tallenteen avulla.</p>	 <p>Hybridiopetuksella tarkoitetaan läsnä- ja etäopetuksen yhdistelmää.</p>
---	--	--	---

5.5.2 Kopiointiluvan piiriin kuuluvat teokset

OPETUSTILANNE	OPETUSTILANTEESTA TEHTÄVÄ TALLENNE
Saat esittää ja näyttää kopiointiluvan piiriin kuuluvia teoksia suljetun verkon välityksellä sekä tallentaa niitä suljettuun verkkoon opetusryhmällesi siinä laajuudessa kuin opetettava asia edellyttää.	Saat tallentaa opetustilanteessa näytetyt tai esitetyt teokset opetustilanteesta tehtävälle tallenteelle.

5.5.3 Digitaaliset oppimateriaalit

OPETUSTILANNE	OPETUSTILANTEESTA TEHTÄVÄ TALLENNE
Saat esittää ja näyttää digitaalista oppimateriaalia etäyhteyden välityksellä suljetussa verkossa opetusryhmällesi, kun digitaaliseen oppimateriaaliin on hankittu jokaiselle opetuksen osallistuvalla oppijalle tarvittava käyttöoikeus.	Saat tallentaa opetustilanteessa esitetyn osuuden opetustilanteesta tehtävälle tallenteelle, vaikka digitaalisen oppimateriaalin oma lisenssi ei tätä sallisi.

5.5.4 Painettuun oppikirjaan kuuluvat äänitteet

OPETUSTILANNE	OPETUSTILANTEESTA TEHTÄVÄ TALLENNE	HUOM!
Saat opetustilanteessa kuunnella etäyhteyden välityksellä suljetussa verkossa tai tallentaa suljettuun verkkoon painettuun oppikirjaan kuuluvan äänitallenteen, esimerkiksi CD-levyn, tarvittavilta osin.	Saat tallentaa opetustilanteesta tehtyyn tallenteeseen opetustilanteesta äänitteestä esitetyn osuuden .	Kustantajan digitaalisiin oppimateriaaleihin sisältyviä äänitiedostoja saa käyttää niiden oman lisenssin mukaisesti. Tämä käyttöoikeus ei koske pelkkää musiikkia sisältäviä äänitteitä.

5.5.5 Tehtävä- ja ratkaisukirjojen kopiointi

OPETUSTILANNE	KOPIOIDEN JAKAMINEN	HUOM!
Kun opetat etä- ja hybriditilanteessa, saat kopioida ja välittää tehtävä- ja ratkaisukirjasta tarvittavan osan tehtävän tarkistamista varten . Saat kopioida tehtävä- tai ratkaisukirjasta vain ne osat, joihin vastaus on laadittu tai jotka ovat tarpeen oppijan tekemän tehtävän tarkistamiseksi.	Saat jakaa kopion oppijalle <ul style="list-style-type: none"> • paperikopiona • sähköpostilla • tallentamalla suljettuun verkkoon oppijan saataville. 	Oppijalla ja opettajalla tulee olla hallussaan kyseinen alkuperäinen tehtävä- tai ratkaisukirja.

5.6 Käännökset ja muunnelmat

Saat muunnella teosta **vain** tämän kohdan sallimissa tilanteissa. Muunlaiseen teoksen muunteluun tarvitsset **oikeudenhaltijan luvan**.

Jos käännöksen / muunnelman jakaminen tai tallentaminen on **välttämätöntä** harjoitustyön toteuttamiseksi, tulostamiseksi tai tarkistamiseksi, saat tallentaa tai välittää tekemäsi käännöksen / muunnelman suljetussa verkossa opetusryhmän saataville.

Käännökset

Opettaja ja oppija saavat osana opetusta kääntää kirjallisen teoksen tai sen osan toiselle kielelle, **lukuun ottamatta laulujen sanoja**.

- **Et saa käyttää** tekemääsi käännöstä muussa tarkoituksessa kuin opetuksessa.
- **Et saa julkaista** kopiointiluvalla tehtyjä käännöksiä.

Muunnelmat

Opettaja ja oppija saavat muunnella luvan piiriin kuuluvia teoksia opetustilanteessa silloin, **kun teoksen muuntelu on tarpeen jonkin opetuskokonaisuuden opettamiseksi**.

Opettaja ja oppija **saavat esittää** kopiointiluvalla tekemänsä muunnelman opetustilanteessa **läsän oleville** oppijoille.

Sinun tulee huomioida muuntelussa tekijänoikeuslain mukaiset tekijän **moraaliset oikeudet** sekä **yksilön oikeus omaan kuvaan**. Tekijän moraaliset oikeudet muun muassa kieltävät käyttämästä toisen teosta loukkaavalla tavalla.

- **Et saa julkaista** kopiointiluvan perusteella tekemääsi muunnelmaa.
- **Et saa käyttää** muunnelmaa muussa tarkoituksessa kuin opetuksessa.
- **Et saa muunnella** kustantajan oppimateriaaleja etkä nuotteja tai laulun sanoja.

5.7 Kopioiden ja opetustilanteesta tehtyjen tallenteiden käyttäminen ja säilyttäminen

OPINTOJAKSON, KURSSIN TAI VASTAAVAN OPETUSKOKONAISUUDEN AIKANA

Saat pitää kopioita ja opetustilanteesta tehtyä tallennetta oman opetusryhmän **oppijoiden saatavilla** suljetussa verkossa seuraavasti:

- varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa lukuvuoden ajan
- muussa koulutuksessa opintojakson, kurssin tai vastaavan opetuskokonaisuuden ajan. Tähän luetaan mukaan opintojaksoon tai kurssiin liittyvät loppukuulustelut ja tentit.

Lukiossa opiskelijalla saa kuitenkin olla pääsy luvan mukaiseen aineistoon lukion opiskeluajan, kuitenkin enintään **4 vuotta**.

OPINTOJAKSON, KURSSIN TAI VASTAAVAN OPETUSKOKONAISUUDEN JÄLKEEN

Tekemäsi kopiot sekä opetustilanteesta tekemäsi tallenteet saat säilyttää myöhempää **käyttöäsi** varten niin kauan kuin oppilaitoksen kopiointilupa on voimassa. Nämä kopiot ja tallenteet sinun tulee säilyttää siten, että ne ovat vain sinun itsesi saatavilla.

Kopioiden ottaminen uudelleen luvanmukaiseen käyttöön toiselle opetusryhmälle tai toisella opintojaksolla, kurssilla tai toisena lukuvuotena katsotaan aineiston uudelleen kopioimiseksi ja käytöksi. Tällöin sinun tulee huomioida **kohdassa 4** määritellyt kopioinnin sallittua opetusryhmäkohtaista laajuutta koskevat ehdot.

6. MITEN NUOTTEJA JA LAULUN SANOJA SAA KOPIOIDA

6.1 Kohdassa 6 käytetyt käsitteet

Nuoteilla ja laulun sanoilla tarkoitetaan painetussa tai digitaalisessa muodossa olevaa

- nuottia
- tabulatuuria
- laulun sanoitusta
- sävellettyä tekstiä
- muuta vastaavaa sävellysteoksen luettavaa notaatiota.

6.2 Kuinka paljon nuotteja ja laulun sanoja saa kopioida

Saat kopioida, tulostaa ja skannata nuotteja ja laulun sanoja enintään **10 sivua** per julkaisu, kuitenkin **enintään puolet** julkaisusta samalle opetusryhmälle

- varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa ja taiteen perusopetuksessa saman lukuvuoden aikana
- muussa koulutuksessa saman opintojakson tai kurssin aikana.

6.3 Mihin tarkoitukseen nuotteja ja laulun sanoja saa kopioida

Saat kopioida nuotteja ja laulun sanoja ja käyttää kopioita lupaehtojen sallimassa laajuudessa

- opetuksessa (ks. [kohta 5](#))
- oppilaitoksen sisäisessä hallintotoiminnassa (ks. [kohta 7](#)).

KOPIOIDEN KÄYTTÄMINEN	KOPIOIDEN KÄYTTÖÄ KOSKEVAT RAJOITUKSET
Opetustilanteessa ja esityksissä	Saat kopioida nuotteja ja laulun sanoja esityksiä tai niihin valmistautumista varten silloin, kun on kyse esittämisestä <ul style="list-style-type: none">• tavanomaisen opetustilanteen yhteydessä• oppilaitoksen maksuttomassa tilaisuudessa, jossa yleisönä on pääasiassa oppilaitoksen henkilökuntaa, oppijoita ja heidän läheisiään. Pääsääntöisesti et saa kopioida nuotteja ja laulun sanoja teoksen julkista esittämistä tai esitykseen valmistautumista varten.
Pääsykokeissa	Kopiointiluvalla et saa kopioida nuotteja osaksi pääsykoetta. Nuottien kopioimiseen pääsykoetta varten tarvitsset erillisen käyttöluvan musiikkikustantajalta.
Kuoro-, yhtye- ja orkesterinuottien kopioiminen	Kuoro-, yhtye- ja orkesterinuotteja saat kopioida vain musiikin teoria-aineiden opetusta varten . Saat kuitenkin valmistaa kuoro-, yhtye- ja orkesterinuotteista harjoituskopiot, kun kaikilla esiintyvän ryhmän jäsenillä on käytössään myös alkuperäiset nuotit.

 Konservatorioiden, musiikkiopistojen ja muiden oppilaitosten esiintyvien kuorojen, yhtyeiden ja orkestereiden kopiointilupaan sovelletaan lisäksi nuottien ja laulun sanojen kopiointia koskevia täydentäviä ehtoja. Katso ehdot: www.kopioisto.fi/nuotintaydentavatehdot.

6.4 Saako nuotteja ja laulun sanoja muuttaa

Kopiointiluvalla et saa muuttaa tai muunnella laulun sanoja tai nuotteja, esimerkiksi sovittaa nuotteja tai muokata nuottimateriaalia esityskokoonpanon tarpeita varten.

7. MITEN KOPIOITA SAA KÄYTTÄÄ HALLINTOTOIMINNASSA

7.1 Kohdassa 7 käytetyt käsitteet

Hallintotoiminnalla tarkoitetaan oppilaitoksen sisäistä hallinnollista

- valmistelua
- päätöksentekoa
- viestintää
- suunnittelua
- arkistointia
- muuta vastaavaa toimintaa.

7.2 Miten saat käyttää kopioita

Oppilaitoksen sisäistä hallinnollista käyttöä varten valmistamiasi kopioita saat

- liittää osaksi itse tekemääsi esitystä tai materiaalia
- tallentaa suljettuun verkkoon siten, että ne ovat vain oppilaitoksen henkilökunnan saatavilla vuoden ajan
- käyttää oppilaitoksen henkilökunnan sisäisessä tiedotus- ja koulutuskäytössä
- jakaa oppilaitoksen henkilökunnalle paperikopioina tai tulosteina.

8. MUUT LUPAEHDOT

8.1 Miten julkaisu- ja tekijätiedot merkitään

- Merkitse kopioon tai sen yhteyteen tekijä- ja julkaisutiedot hyvän tavan mukaisesti.
- Kopioyhdistelmissä sinun tulee merkitä tekijä- ja julkaisutiedot kaikista siinä käytetyistä teoksista.
- Et saa poistaa tai muuttaa teokseen tai valokuvaan sisältyviä metatietoja.

8.2 Miten kopioinnista raportoidaan

- Voit raportoida valmistamasi kopiot Kopioston raportointipalvelussa: www.kopiosto.fi/raportointi
- Kopiosto käyttää raportointitietoa kopioinnista maksettavien korvausten jakamiseksi oikeudenhaltijoille.

8.3 Saako kopioista periä maksun

- Kopioista ei saa periä kopio-, materiaali- tai muuta maksua etkä tarjota niitä myytäväksi.
- Oppilaitoksen tulee hankkia Kopiostosta erillinen lupa kopioihin, joista oppijoilta peritään maksu tai muu korvaus.